

СТ А Н О В И Щ Е

**От доц. д-р Бойко Маринов Вълчев,
Университет за национално и световно стопанство-София
Научна специалност Политология**

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по 3.3 Политически науки *научна специалност* „Политология“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Стоян Василев Стоянов**
Тема на дисертационния труд: **ПРИЛОЖИМОСТ НА АНАЛИЗА НА
КОНКУРЕНТНИ ХИПОТЕЗИ И ПРОЦЕСА НА АНАЛИТИЧНО
ЙЕРАРХИРАНЕ ПРИ ПОДПОМАГАНЕ ВЗЕМАНЕТО НА
ПОЛИТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №540/02.03.2020 г. на проф. д-р Диана Колева, зам.-ректор по НИД в УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът демонстрира траен и последователен интерес към тематиката на сигурността. Завършил е бакалавърска степен по „Международни отношения“ в УНСС, по-късно е получил магистърска степен по Международни икономически отношения от УНСС, а през 2005 г. завършва магистърска степен по „Политика на сигурност“ в Университета „Джордж Вашингтон“, САЩ. Има кратък опит като хонорован преподавател в УНСС, а от 2009 г. досега придобива огромен практически опит по проблематиката в сферата за сигурност. Естествено продължение на този интерес е стартирането на обучение в докторска програма към катедра „Международни отношения“ на УНСС по *научна специалност* 3.3. Политология съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №...../..... през 2019 г. Обучението е осъществено в *задочна*

форма и нормално завършва за четири годишен период, но дисертантът представи готов труд в рекордния срок от малко под една година.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представения дисертационен труд се състои от увод, три глави и заключение, едно приложение и подробен списък с използвана литература. Структурата върви логично от общо към частно и отговаря на изискванията. Общият обем е 234 стр., в т.ч. основен текст от 197 стр., 20 страници приложение и 17 стр. използвана литература (311 източника на българския, английски, немски, френски и руски език).

Дисертационния труд разглежда една тематична област, която е винаги актуална – осигуряването на адекватни информации и анализи за държавните институции, които вземат решения в сферата на сигурността. Самият подход на работата е иновативен – опитва да обоснове използването на два модерни метода на анализ, които са познати в научната литература, но не се прилагат системно в практиката поне в България. Ползите от тези два метода са демонстрирани на примера на хибридните заплахи за сигурността, които през последните години са приоритетен проблем за повечето водещи страни, вкл. и България. С оглед на това актуалността на темата е безспорна, което е разбираемо с оглед големия практически опит на дисертанта.

Коректно са формулирани обекта, предмета, целите и задачите на дисертационния труд, така че различните раздели в главите да развият и изведат изводите по различните задачи и логично да се обоснове основната теза на дисертационния труд. Използваната научна литература е повече от изчерпателна с посочените 311 източника, като са представени водещите американски, европейски и български специалисти и разработки по темата.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Научните и научно-приложни резултати на представения дисертационен труд са много подробно и методично обосновани. Избраната методология на анализ е подходяща за поставените цели и задачи и отразява едно много високо ниво на научна грамотност и дисциплина. Дисертантът демонстрира не само много добро познаване на научната теория, но и умения да я прилага на практика за целите на своето изследване. Прави отлично впечатление, че при извеждането на своите изводи авторът не залита към общи генерализации, а много детайлно набелязва силните и слабите страни на предлагания от него модел на анализ и съображенията, които трябва да се имат предвид при бъдещото

му прилагане. Като цяло всяка една от поставените цели и задачи на изследването е изпълнена и направените заключения са убедително обосновани.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Представеният дисертационен труд безспорно обогатява и систематизира съществуващото научно познание относно методите на разузнавателен анализ и подпомагане вземането на политически решения и в този смисъл двете първи претенции за принос са обосновани.

Големите достойнства на разработката са най-вече новия предмет на изследване по отношение на предлаганите комбинирани методи на анализ в сферата на сигурността и най-вече предложението на авторите за комбиниран анализ. Проведеното емпирично изследване обаче, за което се претендира като пети принос, по-скоро онагледява горните приноси. То е убедително доказателство не само за теоретичните, но и за високите практико-приложни достойнства на предлагания подход на анализ.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са пет публикации, от които две статии от 2007 г., една студия от 2016 г. и две статии под печат. Двете статии от 2007 г. са на теми непряко свързани с дисертационния труд и демонстрират по-скоро общ интерес към тематиката на сигурността. Останалите публикации отговарят на темата на дисертацията и представят в достатъчна степен за дисертацията. Направените публикации количествено и качествено отговарят на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и заслужават положителна оценка.

6. Оценка на автореферата

Оценка на автореферата Представеният автореферат в обем от 55 страници, точно представя дисертационния труд в синтезиран вид, отговаря на изискванията и дава ясна, пълна и вярна представа за направеното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Самият дисертант признава, че предлаганият модел на анализ чрез комбиниране на Анализа на конкурентни хипотези и Процеса на аналитично йерархиране предполага провеждането на „комплексен, времеемък и трудоемък анализ“ (стр. 195). Във високо динамичната среда за сигурност, където времето за изготвяне на анализи и предоставянето им на останалите държавни институции е ограничено, това може да се окаже

значим недостатък на предлагания модел, който да ограничи приложното му поле. С оглед на това евентуално разработване на софтуерен продукт, който да операционализира предлагания модел би неутрализирано този недостатък и би повишило приложната значимост на дисертацията.

Също така би било интересно да се изпробва този метод на анализ по отношение на различен вид заплахи в сферата на сигурността. Например настоящата пандемия с коронавирус би представлявала предизвикателство за анализ, тъй като неопределеността не произтича от поведението и методите на действия на конкретна държава, а от поведението на огромен брой самостоятелни индивиди – граждани на различните държави.

8. Заключение

На основание на изложеното, давам положителна оценка на предложени дисертационен труд на тема „**Приложимост на Анализа на конкурентни хипотези и Процеса на аналитично йерархиране при подпомагане вземането на политически решения**“ и предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.3. Политически науки, научната специалност „05.11.02 Политология (Външна политика и международни отношения)“ на дисертанта Стоян Василев Стоянов.

19.04.2020 г.
Гр. София

Подпис:
доц. Бойко Вълчев

ASSESSMENT

**By Assoc. Prof. PhD Boyko Marinov Valchev
University of National and World Economy – Sofia**

On: Thesis for Doctoral Degree in 3.3. Political Science, UNWE.

Author of the Thesis: *Stoyan Vassilev Stoyanov*

Title of the Thesis: **Application of the Analysis of Competing Hypotheses and of Analytical Hierarchy Process aimed at Facilitating the Policy Decision Making**

Legal basis for submitting the assessment: participation in the Doctoral Evaluation Committee according to Order №540/02.03.2020 from prof. Diana Kopeva, Vice-Rector for Scientific Research Activity of UNWE.

1. Information on the Doctoral Candidate

The Doctoral Candidate shows consistent interest in the Security Studies. Mr. Stoyanov received consecutively a BA degree in International Relations and an MA Degree in International Economic Relations from UNWE. In 2005 he graduated in the “Security Policy” MA program at the “George Washington” University, USA. After a short period as assistant professor in UNWE, since 2009 the Doctoral Candidate gained extensive experience in the security field. In 2019 Mr. Stoyanov started his studies in the Doctoral Program of UNWE in the Distance Learning form and less than a year later submitted his Thesis.

2. Basic Characteristics of the submitted Thesis

The Thesis consists of an introduction, three chapters, conclusions, one attachment and a detailed bibliography. The overall size is 234 pages of which 197p. main text, 20p. attachment and 17p. bibliography (311 sources on Bulgarian, English, German, French and Russian).

The Thesis explores a thematic which is always relevant – providing adequate information and analysis for the state decision making in the security field. The author has adopted an innovative approach by advocating the use of two modern methods of analysis - Analysis of Competing Hypotheses and of Analytical Hierarchy Process - which are not currently applied in Bulgaria. The use of those methods is exemplified by applying them on the assessment of hybrid security threats which have been a priority concern of the security services in recent years.

3. Evaluation of the scientific results

The assessment shows that the material and methods are appropriate for the questions raised in the thesis and shows a high level mastery of relevant methods of analysis and reflection on their possibilities and limitations. The goals of the Thesis presented in the introduction are thoroughly developed in the following chapters and the arguments and conclusions presented are sustainable.

4. Evaluation of the scientific significance

The presented Thesis has the merit of enriching the scientific knowledge about the methods of intelligence analysis. A particular emphasis should be placed on the personal model of analysis presented by the Doctoral Candidate which elaborates on the strengths of both combined methods. The model has been tested through an empirical inquiry on the significance of hybrid threats for the modern societies and clearly shows the practical relevance of the results.

5. Evaluations of the presented publications

Of the presented five publications, two date back to 2007 and are not directly related to the topic of the Thesis. The rest give a very thorough overview of the findings in the Thesis. Therefore, the presented publications fulfill the requirements for bestowing a Doctoral Degree.

6. Critical notes, recommendations and questions

The Doctoral Candidate recognizes that his model requires “a complex time consuming and laborious analysis” (p. 195). In the context of the extremely dynamic nature of the security field nowadays this requirement might represent a serious drawback. Eventually the application of the presented method in a specialized software will remedy this weakness and increase the practical use of the model.

7. Conclusions

Elaborating on the previous evaluations, I assess the Thesis presented by Mr. Stoyanov as fulfilling all the requirements and is worthy of being defended for the PhD degree.

19.04.2020
Гр. София

Signature:
Assoc. Prof. Boyko Valchev